

Considerați că există secrete ale succesului în șah?

Ne răspunde de această dată maestrul internațional Sergiu Grünberg, vicepreședintele Federației Române de Șah.

Drumul spre marea performanță presupune mai întâi de toate dragostea de șah, pasiunea, care să compenseze pe deplin eventualele privațiuni pe care le implică o asemenea angajare. Intocmai unui pianist sau violonist, tânărul șahist trebuie să studieze zilnic ore în șir, în timp ce alți copii se joacă, citesc sau ascultă muzică. Apoi talentul, care nu este altceva decât puterea de calcul plus intuiția și fantezia în așezarea pieselor pe tablă. Legat de acestea aș dori să subliniez că profunzimea calculului șahist și armonia legăturilor dintre piese sînt legate de o anumită logică, aș spune matematică, ceea ce mă face să cred că un tânăr care nu a strălucit la matematică în școală nu va ajunge nici mare jucător. Și absolut necesar, o capacitate de



memorare deosebită. Pe această bază trebuie să construiască antrenorul personalitatea viitorului performer, de la aceste date trebuie el să pornească. Sarcina sa este de a cultiva cîteva calități esențiale. În primul rînd ambiția. Consolarea cu ideea că alții sînt a priori mai buni conduce la complexe greu de depășit mai tîrziu. Apoi puterea de muncă, permanent periclitată de tendința de plictiseală sau blazare. Pînă la nouă ani, o oră-două de studiu pe zi sînt suficiente, între 9 și 12 ani, 2-3 ore, iar după 12 ani, 4-5 ore trebuie respectate cu strictețe. Studiul trebuie să fie deosebit de complex. Ca în orice domeniu al științei, drumul pe calea creației începe prin cunoașterea a tot ceea ce s-a realizat mai bun pînă atunci: teoria clasică a deschiderilor și a finalurilor, principiile fundamentale strategice etc. Următoarea etapă o constituie creșterea forței de joc, perfecționarea tehnicii, a puterii de calcul, a aprecierii cît mai exacte a pozițiilor și, în general, corectarea unor lipsuri și slăbiciuni în joc, actualizarea permanentă a repertoriului.

O deosebită importanță o are dezvoltarea

rea puterii de concentrare. Detașarea de orice problemă extrașahistă, concentrarea maximă în timpul partidei sînt apanajul marilor jucători. Există foarte mulți jucători tari al căror talent i-ar îndreptăți să intre în elita șahului, dar tocmai lipsa acestei capacități de concentrare maximă îi împiedică. Se cunosc numeroase cazuri de ratări, în poziții cîștigate, din cauza unor relaxări premature.

Un rol aparte îl are și menținerea unei bune condiții fizice, printr-un regim de viață rațional, fără excese, prin practicarea exercițiilor fizice, a plimbărilor etc. Desigur, mai există și o pregătire specifică, cu aspecte particulare, care diferă de la individ la individ, în funcție și de nivelul concursului sau al obiectivului propus.

În zilele noastre se manifestă tendința spre crearea așa-numitului „monoman”, adică a unui individ supracalificat într-un singur domeniu, cum a fost considerat, poate pe nedrept, Fischer, din cauza fanatismului său. După părerea mea, această tendință este absolut greșită din mai multe motive: consolidarea cunoștințelor generale, eventual studiile universitare, lărgesc considerabil orizontul individului. Orientarea inițială numai într-un anumit domeniu, în speță șahul, dacă nu duce la marea performanță - și asta nu o poate garanta nimeni! -, creează un individ infirm pentru societate. Lipsa unei activități complementare, în speță munca, chiar dacă într-un volum mai redus, poate conduce la blazare, la plictiseală, chiar la stingerea pasiunii pentru șah.

Fără îndoială, sînt doar cîteva aspecte principale și ar mai fi destule de spus. Mai mult decît atît, chiar dacă veți urma rigurose etapele prezentate, nu vă garantez că veți ajunge mari maeștri. Am impresia că mi-a scăpat un amănunt minor, dar indispensabil, pe care din păcate nu l-am descoperit nici eu, dar pe care dacă îl voi afla, vi-l voi comunica cu altă ocazie.

*Rubrică realizată de
ing. LIVIU PODGORNEI*